

Nr 31

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av motioner beträffande vissa uppbördsfrågor.

(2:a avd.)

Yrkanden

1) de likalydande motionerna I: 220 av fru *Lilly Ohlsson* och herr *Mårtensson* samt II: 262 av herr *Jadestig* och fru *Gradin* vari hemställda

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär översyn av instruktionen för centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden så att ett större hänsynstagande till de sociala aspekterna vid bestämmande av beloppen och reglerna för existensminimum vid införsel i lön kan göras;

2) de likalydande motionerna I: 787 av herr *Schött* och II: 913 av herr *Krönmark* vari hemställda

att riksdagen antar följande

Förslag

till

Lag

om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272)

Härigenom förordnas, att 45 § 1 mom. uppbördsförordningen (1953: 272) skall ha nedan angivna lydelse.

45 §.

1 mom. Sedan debetsedel — — — synes påkallad.

I fall — — — sexhundra kronor.

Oaktad vad — — — särskild omständighet.

Erhåller lokal — — — må erfordras.

Innan jämkning — — — är obehövt.

Jämkning må icke verkställas efter inkomstarets utgång med mindre den preliminära skatten därigenom nedsättes. Ansökan om sådan jämkning skall av skattskyldig ingivas före utgången av juni månad året näst efter inkomståret.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

3) motionen I: 533 av herrar *Alexanderson* och *Ernulf* vari hemställt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär förslag till ändring av 69 § 2 mom. uppbördsförordningen av innebörd att ränta vid restitution av skatt skall beräknas från betalningsdagen, att ränta skall utgå även på restituerad kvarskatteränta samt att räntefoten skall anpassas efter rådande ränteläge samt

4) motionen II: 933 av herr *Ullsten* vari hemställt

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär åtgärder för att tillhandahålla skattskyldiga som ej tillhör svenska kyrkan upplysning om de grunder efter vilka utdebiteringen till den kyrkliga kommunen sker för deras del.

Existensminimum

Gällande rätt m. m.

Enligt 50 § 2 mom. tredje stycket kommunalskattelagen (1928: 370) kan avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga med högst 6 000 kr. medges skattskyldig, vars »inkomst, efter avdrag av därå belöpande skatt, på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvårdad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet understigit vad han kan anses hava behövt till underhåll för sig själv och för make och oförsörjda barn (existensminimum)». Beträffande skattskyldig med oförsörjda barn må dock avdraget för varje sådant barn ökas med högst 1 000 kr.

Anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen innehåller närmare föreskrifter angående bestämmandet av avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga, därvid detaljreglerna om existensminimum tar det största utrymmet.

För att befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag för preliminär skatt skall kunna beviljas krävs enligt 41 § 2 mom. uppbördsförordningen (1953: 272) att den skattskyldiges skatteförmåga är nedsatt på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvårdad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet. Befrielse från skatteavdrag kan således icke medges enbart av den anledningen att inkomsten är låg.

Beträffande kvarstående skatt gäller att befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag för sådan skatt kan medges även om nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvårdad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet icke föreligger.

Enligt 10 § införsellagen (1968: 621) bestämmer utmätningsmannen dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (införselbelopp), dels ett belopp som skall förbehållas gäldenären för eget underhåll och familjens behov samt till fullgörande av betalningsskyldighet till annan, vilken vid införsel njuter lika rätt som sökanden eller bättre rätt än denne (förbehållsbelopp).

Centrala folkbokförings- och upphördsnämnden (CFU) fastställer årligen normalbelopp att tjäna till ledning vid bestämmande av existensminimum enligt 50 § 2 mom. tredje stycket kommunalskattelagen och 41 § 2 mom. uppbördsförordningen. Summan av ortsavdrag och gällande maximibelopp för avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga utgör vid såväl den statliga som den kommunala taxeringen den ram, inom vilken nämnden har att fastställa normalbeloppen för existensminimum. Ramen utgör därför ($2\ 250 + 6\ 000 =$) 8 250 kr. för ensamstående och ($4\ 500 + 6\ 000 =$) 10 500 kr. för gift skattskyldig. Därtill kommer ett belopp på 1 000 kr. för varje oförsörjt barn. De av CFU för år 1970 fastställda normalbeloppen för existensminimum framgår av *bilaga*.

Beloppen är för de lokala skattemyndigheterna inte bindande till sin storlek utan fastställs efter utredning i det enskilda fallet, vilket innebär att de lokala skattemyndigheterna kan fastställa ett existensminimibelopp som är högre än normalbeloppet men som likväl inte får överstiga summan av gällande ortsavdrag och maximibelopp för avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga. Utmätningssmannen är vid införsel över huvud taget inte bunden av de av CFU fastställda normalbeloppen.

Frågans tidigare behandling

Bevillningsutskottet hade år 1966 att ta ställning till ett motionsyrkande med begäran om en sådan översyn av bestämmelserna om existensminimum att normalbeloppen för existensminimum kunde höjas. Utskottet, som avstyrkte bifall till yrkandet i sitt av riksdagen godkända betänkande 1966: 17, framhöll att de av CFU fastställda normalbeloppen för existensminimum var avsedda att tjäna till ledning vid bestämmande av existensminimum i varje enskilt fall. I praktiken hade den lokala skattemyndigheten med beaktande av nämndens anvisningar rörande avvikelser från normalbeloppen möjlighet att fastställa ett existensminimibelopp, som låg högre än normalbeloppet men som dock aldrig fick överstiga summan av gällande ortsavdrag och maximibelopp för avdrag för nedsatt skatteförmåga. Vid införsel i lön för uttagande av underhållsbidrag var utmätningssmannen över huvud taget inte bunden av CFU:s anvisningar utan hade vidsträckta befogenheter att från fall till fall pröva hur stort belopp, som skulle förbehållas den underhållsskyldige.

Motivering

I: 220 och II: 262

De fastställda normalbeloppen och reglerna för fastställande av existensminimum är mycket stränga och har i många fall förödande inverkan på personer med svår social anpassning. Även för den välanpassade kan de stränga reglerna vara förkrossande. Har för någon med sociala anpassnings-svårigheter bestämts existensminimum enligt nämndens rekommendationer

blir återanpassningen i samhället mycket svår. De sociala myndigheternas ansträngningar kan i många fall omintetgöras. Vid förfrågan hos kronofogdemyndigheter har framkommit att även de anser reglerna och beloppens storlek alltför restriktiva, och de tillämnar därför oftast en mildare bedömning. Av detta kan följa orättvisor med olika behandling av ärenden på olika platser i landet. Existensminimum måste naturligtvis beräknas så, att så få människor som möjligt avskräckes från att arbeta och fullgöra sina skyldigheter.

Tidpunkten för ansökan om jämkning av preliminär skatt

Gällande rätt

Enligt 45 § 1 mom. uppbördsförordningen kan sedan debetsedel på preliminär skatt utfärdats i vissa fall genom jämkning föreskrivas ändrade grunder för uttagande av den preliminära skatten om det kan antas att bättre överensstämmelse därigenom uppnås mellan den preliminära skatten och den motsvarande slutliga skatten. Jämkning må icke verkställas efter inkomstårets utgång med mindre den preliminära skatten därigenom nedsättes. Den skattskyldige skall i så fall inge ansökan om jämkning till lokal skattemyndighet före utgången av april månad året näst efter inkomståret.

Motivering

I: 787 och II: 913

Sedan numera ADB-system införts för skatteredovisningen, synes utan olägenhet den i uppbördsförordningen angivna tidpunkten att ansökan om jämkning av preliminär skatt skall inges senast före utgången av april månad året näst efter inkomståret kunna framflyttas till senast före utgången av juni månad. Det är därför från de skattskyldigas synpunkt oskäligt att behålla den nuvarande för dem oförmånliga bestämmelsen.

Ränta vid restitution av skatt

Gällande rätt m. m.

Skattskyldig är enligt 69 § 2 mom. uppbördsförordningen berättigad att erhålla ränta efter fem procent för år då slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt påförts obehörigen eller med för högt belopp, då överskjutande preliminär skatt tillgodoräknats med för lågt belopp samt då den skattskyldige eljest vunnit nedsättning i eller befrielse från slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigats återfå ytterligare överskjutande preliminär skatt. Om vid ränteberäkningen uppkommer öretal skall räntebeloppet jämnas till närmast högre hela krontal. Ränta utgår dock inte om räntebeloppet understiger 5 kr. Beräkning av ränta sker inte heller på belopp, som dödsbo befriats från att erlägga på grund av skattskyldigs död, eller på kvarskatteränta, som skall återbetalas till den skattskyldige. Om skattskyldig, som fått sin taxering nedsatt, i stället har att utgöra skatt, som debiterats

eller bör debiteras på samma ort men i annan ordning eller på annan ort eller för annat år, skall ränta slutligen utgå endast på den del av överskjutande skattebelopp, som inte tas i anspråk för betalning av denna skatt.

Ränta enligt ovan angivna bestämmelser utgår till och med den dag då återbetalning sker till den skattskyldige. Beträffande den tidpunkt från vilken räntan skall beräknas gäller följande.

För skatt, som preliminärt erlagts, beräknas räntan från utgången av taxeringsåret. För skatt, som inte erlagts i denna ordning, sker ränteberäkningen, om skatten inbetalts under förra hälften av ett kalenderår, från och med den 1 därpå följande juli och, om skatten inbetalts under senare hälften av ett kalenderår, från och med den 1 därpå följande januari. Skatt, som betalats före uppbördstermin under vilken den förfallit till betalning, skall dock anses erlagd under uppbördsterminen. Om skatten erlagts i flera poster och restitutionen avser endast viss del av det sammanlagda skattebeloppet, skall vidare den skatt som återbetalts avräknas mot det eller de belopp som sist erlagts.

Kungl. Maj:t tillkallade i december 1969 en utredning att överse bestämmelserna om företagens och andra arbetsgivares uppgifts- och uppbörds-skyldighet, m. m. Av direktiven för utredningen kan bl. a. inhämtas följande:

Frågan om ränta på skattebelopp som restitueras har varit föremål för en motion vid 1969 års riksdag (I: 380). Motionärerna påpekade särskilt att ränta inte utgår på restituerat belopp som utgjort ränta på kvarstående skatt och vidare att restitutionsränta beräknas från senare dag än den då skatten erlagts. Vidare framhölls att räntefoten inte motsvarar dagens ränteläge. Motionärerna hemställde att riksdagen skulle begära förslag till ändring av reglerna om restitution av skatt i uppbördsförordningen i överensstämmelse med vad som anförts i motionen. Bevillningsutskottet (BeU 1969: 55) uttalade bl. a. att med hänsyn till en effektiv skatteuppbörd räntan på kvarstående skatt är den från statsverkets synpunkt primära frågan och räntan på överskjutande skatt närmast en konsekvens härav. Om man med utgångspunkt från dagens höga ränteläge vill höja återbäringsräntan borde det alltså, uttalade utskottet, finnas anledning att först överväga en höjning av kvarskatteräntan. Utskottet, som anlade ett flertal synpunkter på dessa räntefrågor, hemställde att riksdagen skulle avslå motionen. Riksdagen beslöt i enlighet härmed.

I samband med den utredning jag nu förordat bör även uppbördsförordningens bestämmelser om ränta, restavgift och tilläggsavgift ses över. De räntor som det här är fråga om har huvudsakligen till syfte att kompensera statsverket eller den enskilde för ränteförluster i samband med uppbörden. Beträffande ränta på kvarstående skatt kan dessutom anföras att den bör vara ett medel för att effektivisera skatteuppbörden. Detta gäller i ännu högre grad restavgift och tilläggsavgift, där dock räntesynpunkten inte är oväsentlig.

De sakkunniga bör söka åstadkomma ett system, varigenom de angivna räntorna och avgifterna på ett smidigt sätt kan anpassas till förändringarna i

diskontot. Möjligheten att införa bestämmelse om att räntornas och avgifternas storlek skall bestämmas i administrativ ordning i anknytning till diskontot bör utredas. Vad särskilt beträffar ränta på kvarstående skatt bör beaktas dess nyss antydda uppgift från uppördssynpunkt och huruvida därmed är helt förenligt, att denna ränta är avdragsgill vid inkomsttaxeringen. Principen att dröjsmål med betalning av skatt som är föremål för indrivning inte påverkar storleken av restavgift eller tilläggsavgift bör tas upp till bedömande. De sakkunniga bör undersöka om systemet med tilläggsavgift, som f. n. är tillämpligt endast i fråga om innehållen källskatt, kan vara ett medel att effektivisera uppbörderna på andra skatteområden, såsom för mervärdesskatt och punktskatter. De sakkunniga bör uppmärksamma att frågor om ränta och restavgift kan bli aktuella också i samband med uppbörderna av arbetsgivaravgifter. Även i andra avseenden än de nämnda bör de sakkunniga, i den mån de finner det påkallat, utreda möjligheterna att förbättra gällande ordning i förevarande hänseenden och lägga fram förslag.

Motivering

I: 533

Enligt uppördsförordningen är skattskyldig pliktig att inbetala debiterad skatt även om taxeringen överklagats och ännu icke slutligen fastställts. Detta är i och för sig mindre tillfredsställande men torde få anses ofrånkomligt med hänsyn till risken för att uppördens effektivitet eljest äventyras. Vid sådant förhållande är det emellertid angeläget att skattskyldig, som inbetalat mer skatt än han slutligen blir skyldig att betala, också blir till fullo kompenserad för ränteförlust och övriga olägenheter. Här om ges även vissa regler i 69 § 2 mom. uppördsförordningen av innebörd att, vid skatterestitution av nämnda grund, i princip även ränta skall utgå på restituerat belopp. Dessa regler är emellertid så restriktivt utformade att de icke ger full kompensation för ränteförlusten, varjämte fastställd räntefot icke motsvarar dagens ränteläge. Sålunda betalas icke någon ränta på belopp som erläggs enligt 27 § 3 mom. (ränta å kvarstående skatt), och vidare räknas räntan från senare dag än den då skatten erlagts. I det vanligaste fallet, då det gäller kvarstående skatt som erlagts under uppördsterminerna i mars och maj, räknas sålunda räntan först från den 1 juli samma år.

Vissa schablonregler kan möjligen anses motiverade av administrativa skäl för att underlätta handläggningen av restitutionsärenden, men det är av ovan angivna skäl angeläget att reglerna icke utformas så att de ensidigt gynnar statsverket. De bör i stället väl kompensera för ränteförlusten, och det bör beaktas att olägenheten för den skattskyldige ofta är större än blotta ränteförlusten.

Det må framhållas att motsvarande restitutionregler i arvsskatteförordningen är så utformade att ränta i princip beräknas från betalningsdagen. Vid tillkomsten på 1940-talet av de nu ifrågakvarande restitutionreglerna i uppördsförordningen torde viss hänsyn ha tagits till att den fastställda räntesatsen, fem procent, ej obetydligt översteg då gängse räntenivå. Nu har

däremot sedan lång tid den allmänna räntenivån regelmässigt överstigit fem procent.

Restitution av skatt föranledes i allmänhet av att en taxering befunnits felaktig och ändrats av högre instans. Av praktiska skäl, särskilt risken för obefogade besvär, är det nödvändigt att kräva inbetalning av debiterad skatt även om taxeringen överklagats. Det är då angeläget att statsverket, som under viss tid — det kan med nuvarande balans hos skattedomstolarna gälla många år — disponerat medel som rätteligen icke tillkommer staten, såsom ersättning härför till fullo kompenserar den skattskyldige som under samma tid varit i avsaknad av dessa medel. Det är viktigt att de av staten i sådana fall tillämpade reglerna av de skattskyldiga kan uppfattas som rättvisa och justa, då staten eljest har svårt att ställa krav på justa uppgifter och förfaranden från de skattskyldigas sida.

De nuvarande reglerna om ränta på restituerad skatt brister i tre avseenden: ränta beräknas ej från den dag då skatten erlades; ränta utgår icke på felaktigt debiterad kvarskatteränta; räntan beräknas efter en i dagens läge orealistisk räntefot. Den ekonomiska betydelsen av sistnämnda brist har under det senaste året ytterligare stegrats.

Information angående grunderna för utdebitering till kyrklig kommun

Gällande rätt

Enligt 1 § lagen (1951: 691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan skall sådan församlingsskatt enligt lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse, som efter kyrkofullmäktiges beslut eller eljest debiteras efter samma grunder som gäller för debitering av kommunal-skatt, påföras den som vid ingången av inkomståret icke tillhörde svenska kyrkan och som är mantalsskriven här i riket, efter endast 60 % av det för debiteringen bestämda beloppet. Det åligger lokal skattemyndighet att vid debitering av slutlig eller tillkommande skatt beakta rätt till skattenedsättning, som må tillkomma den skattskyldige enligt ovannämnda lagrum.

Motivering

II: 933

I det meddelande från CFU som sänds ut tillsammans med debetsedlarna på slutlig skatt uppmanas alla skattebetalare att kontrollera skatten. Detaljerade anvisningar ges om hur detta skall gå till. På debetsedeln anges utdebiteringen per skattekrona till den kyrkliga kommunen. Till denna uppgift är följande not fogad: "För mantalsskriven skattskyldig, som ej tillhör svenska kyrkan och/eller tillhör icke territoriell församling, sker utdebitering till kyrkliga kommunen efter särskilda grunder." De som inte inträtt i eller

utträtt ur den svenska kyrkan får alltså inte direkt besked om att skatt till den kyrkliga kommunen för deras del debiteras efter 60 procent av det eljest gällande beloppet. I CFU:s meddelande berörs detta ämne inte alls.

De som inte tillhör svenska kyrkan bör beredas lika goda förutsättningar som andra att med hjälp av debetsedeln och tillhörande meddelande kontrollera hur skatten beräknats. En grupp som det finns anledning att särskilt tänka på i sammanhanget är de invandrare av främmande trosbekännelse som aldrig inträder i svenska kyrkan. För dessa kan det ofta vara svårt att på annat sätt skaffa ytterligare information om utdebiteringsgrunderna.

Den komplettering av hittills utgående information som erfordras är obetydlig. Vad som behövs är bara att den särskilda utdebiteringsprocenten för dem som inte tillhör svenska kyrkan anges, helst på debetsedeln.

Utskottet

Existensminimum

Enligt principerna för inkomstbeskattningen bestäms skatteförmågan med hänsyn till den skattskyldiges beskattningsbara inkomst. Denna beräknas med beaktande av omkostnaderna för den skattskyldiges, hans makes och oförsörjda barns uppehälle (existensminimum). För att de oundgängliga kostnaderna för livsuppehållet inte skall bli föremål för beskattning, äger den skattskyldige under vissa i kommunalskattelagen angivna förutsättningar erhålla — utöver ortsavdrag — ett extra avdrag, om hans skatteförmåga under beskattningsåret varit väsentligen nedsatt. Detta extra avdrag medges med ett efter omständigheterna i varje särskilt fall avvägt belopp.

Ursprungligen torde det ha varit avsett att existensminimum i normalfallen skulle motsvaras av ortsavdraget, men eftersom detta avdrag av bl. a. stats- och kommunfinansiella skäl inte kunnat höjas så att det täcker de nödvändigaste levnadskostnaderna, har det extra avdraget för nedsatt skatteförmåga efter hand fått allt större betydelse.

Avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga med högst 6 000 kr. kan enligt 50 § 2 mom. tredje stycket kommunalskattelagen medges sådan skattskyldig vars inkomst efter skatteavdrag på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan liknande omständighet understigit vad han kan anses ha behövt till underhåll för sig själv, make och oförsörjda barn (existensminimum). För skattskyldig med sådana barn får avdraget för varje barn ökas med högst 1 000 kr. I prop. 1970:70 med förslag till reformering av inkomstbeskattningen för fysiska personer föreslås som ett led i stärkandet av barnfamiljernas ställning en höjning av sistnämnda belopp till 1 500 kr.

Enligt 41 § 2 mom. uppbördsförordningen (1953:272) krävs för befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag för preliminär skatt att den skattskyldiges inkomst understiger existensminimum. Befrielse från eller ned-

sättning av skatteavdrag för kvarstående skatt kan dock medges även om inkomsten överstiger existensminimum.

Enligt 10 § införsellagen (1968: 621) åligger det utmätningsmannen att bestämma dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (införselbelopp), dels ett belopp, som skall förbehållas gäldenären för eget underhåll och familjens behov samt till fullgörande av betalningsskyldighet till annan, som vid införsel njuter lika rätt som sökanden eller bättre rätt än denne (förbehållsbelopp).

Centrala folkbokförings- och uppborgsnämnden (CFU) fastställer årligen normalbelopp att tjäna till ledning för de lokala skattemyndigheterna vid bestämmande av existensminimum i det särskilda fallet. Summan av ortsavdrag och gällande maximibelopp för avdrag för nedsatt skatteförmåga utgör vid såväl den statliga som den kommunala taxeringen den ram, inom vilken nämnden har att fastställa de skattefria normalbeloppen för existensminimum. Ramen utgör därför ($2\ 250 + 6\ 000 =$) 8 250 kr. för ensamstående och ($4\ 500 + 6\ 000 =$) 10 500 kr. för gift skattskyldig. Därtill kommer ett belopp av f. n. 1 000 kr. för varje oförsörjt barn.

Normalbeloppen för existensminimum för år 1970 framgår av *bilaga* till detta betänkande.

Motionärerna i motionerna I: 220 och II: 262 anser att man vid bestämmande av beloppen för existensminimum bör ta större hänsyn till de sociala aspekterna. De menar att för personer med svår social anpassning de nuvarande existensminimibeloppen särskilt vid införsel i lön kan leda till otillfredsställande resultat.

Innan CFU sammanställer materialet för fastställande av beloppen för existensminimum ges länsstyrelserna tillfälle att avge yttrande. Dessa delegerar regelmässigt yttranderätten till de lokala skattemyndigheterna. Vid fastställande av existensminimibeloppen beaktas vidare de faktorer, som inverkar på levnadskostnadernas utveckling. Ledning för beslut om beloppen för existensminimum hämtas från både konsumentprisindex och normerna för Svenska kommunförbundets interkommunala ersättningstaxor för socialhjälp.

De av CFU fastställda normalbeloppen för existensminimum är avsedda att tjäna till ledning vid bestämmande av existensminimum i det enskilda fallet. De lokala skattemyndigheterna har således i praktiken möjlighet att med beaktande av nämndens anvisningar rörande avvikelse från normalbeloppen fastställa ett existensminimibelopp, som är högre än normalbeloppet men som likväl inte får överstiga summan av gällande ortsavdrag och maximibelopp för avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga. Vid införsel är utmätningsmannen över huvud taget inte bunden av de av CFU fastställda normalbeloppen utan har vidsträckta befogenheter att i varje särskilt fall pröva hur stort belopp som skall förbehållas gäldenären. Enligt utskottets mening synes därför det av motionärerna aktualiserade problemet i regel

kunna lösas inom ramen för gällande lagstiftning genom en generös tolkning av begreppet existensminimum, där sociala och andra förhållanden motiverar detta. Utskottet avstyrker således bifall till yrkandet i motionerna I: 220 och II: 262.

Tidpunkten för ansökan om jämkning av preliminär skatt

Enligt 45 § 1 mom. sista stycket uppbördsförordningen skall ansökan om jämkning av preliminär skatt i det fall jämkningen leder till lägre skatt inges till lokal skattemyndighet senast före utgången av april månad året näst efter inkomståret.

I motionerna I: 787 och II: 913 yrkas att tidpunkten för ingivande av ansökan framflyttas till utgången av juni månad året näst efter inkomståret. Till stöd för yrkandet åberopas ADB-systemets införande vid skatteuppbörden.

Med anledning härav vill utskottet erinra om att den nu gällande tidsfristen för ingivande av ansökan om jämkning av preliminär skatt tillkommit för att bereda särskilt de rörelseidkare som avger självdeklaration den 31 mars rådrum för att avgöra om de bör begära jämkning av preliminär skatt. Det i motionerna aktualiserade problemet bör sammankopplas med den senaste tidpunkt, som gäller för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt, d. v. s. den 30 april. En ändring av tidpunkten för ansökan om jämkning av preliminär skatt bör medföra motsvarande ändring av tidpunkten för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt. Riksdagen har nyligen antagit förslaget i prop. 1970: 9 om ändring av reglerna för beräkning av ränta på kvarstående skatt och överskjutande preliminär skatt. I sitt av riksdagen godkända betänkande 1970: 3 anförde utskottet, att den bristande överensstämmelsen mellan preliminär och slutlig skatt medförde betydande olägenheter genom förskjutning av statsinkomsterna från ett år till ett annat. Man kunde inte bortse från att vissa skattskyldiga utnyttjade möjligheten att mildra verkningarna av rådande kreditrestriktioner och att i ett vikande konjunkturläge risk förelåg för att kvarstående skatt inte inflöt i behörig ordning. Både från statsfinansiell synpunkt och från rättvisesynpunkt var det därför enligt utskottets mening angeläget att i möjligaste mån motverka de skattskyldigas benägenhet att bereda sig kredit på det allmännas bekostnad. Samma synpunkter kan anläggas på frågan om förlängning av den tidsfrist som gäller för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt. Med hänsyn härtill och då en förlängning av ansökningstiden skulle medföra förseningar i debiteringsarbetet anser utskottet sig — även om ADB-systemet i och för sig inte lägger hinder i vägen för ändring av tidpunkten för ansökan om jämkning av preliminär skatt — böra avstyrka bifall till yrkandet i motionerna I: 787 och II: 913.

Ränta vid restitution av skatt

I motionen I: 533 begärs förslag till sådan ändring av reglerna i 69 § 2 mom. uppbördsförordningen att ränta vid restitution av skatt skall räknas från den dag den skattskyldige betalade skatten, att ränta skall utgå även på restituerad kvarskatteränta och att räntefoten skall anpassas efter rådande ränteläge.

Som framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen har Kungl. Maj:t i december 1969 tillsatt en utredning för att överse bestämmelserna om företagens och andra arbetsgivares uppgifts- och uppbördsskyldighet, m. m. I utredningsuppdraget ingår en översyn av uppbördsförordningens bestämmelser om ränta, restavgift och tilläggsavgift.

Yrkandet i motionen är således redan tillgodosett, varför utskottet inte anser sig ha anledning tillstyrka bifall till detsamma.

Information angående grunderna för utdebitering till kyrklig kommun

Den som vid ingången av inkomståret icke tillhörde svenska kyrkan och som är mantalsskriven här i riket för inkomståret skall påföras församlings-skatt efter endast 60 % av det för debiteringen bestämda beloppet.

I motionen II: 933 yrkas att den särskilda utdebiteringsprocenten för den som inte tillhör svenska kyrkan skall anges på debetsedeln för slutlig skatt eller i den broschyr, som utges av CFU och som sänds ut tillsammans med debetsedeln på slutlig skatt.

Enligt vad utskottet erfarit har CFU det i motionen aktualiserade problemet under uppmärksamhet. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen II: 933.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen

A) *beträffande existensminimum*

avslår motionerna I: 220 och II: 262

B) *beträffande tidpunkten för ansökan om jämkning av preliminär skatt*

avslår motionerna I: 787 och II: 913

C) *beträffande ränta vid restitution av skatt*

avslår motionen I: 533

D) *beträffande information angående grunderna för utdebitering till kyrklig kommun*

avslår motionen II: 933.

Stockholm den 17 mars 1970

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande

från första kammaren: herr John Ericsson (s), fröken Ranmark (s), herrar Tistad (fp), Wärnberg (s), Tage Johansson (s), Levin (fp), Gösta Jacobsson (m), Arne Pettersson (s), Karl Pettersson (m) och Johan Olsson (cp); samt

från andra kammaren: herrar Brandt (s), Engkvist (s), fru Holmqvist (s), herrar Kristenson (s), Carlstein (s), Eriksson i Bäckmora (cp), Enarsson (m), Andersson i Södertälje (s), Sundkvist (cp) och Ericsson i Åtvidaberg (fp).

Bilaga

Normalbelopp för existensminimum för år 1970

Löneortsgrupp	Belopp i kronor för år 1		
	3	4	5
1. Ensamstående	6 000	6 100	6 400
2. Sammanlevande makar och likställda	8 300	8 500	9 000
3. Tillägg för varje barn	900	900	960
4. Högsta existensminimibelopp vid skatteavdrag för preliminär skatt och taxering			
a) för ensamstående utan barn	8 250	8 250	8 250
b) för makar och likställda utan barn	10 500	10 500	10 500
c) för ensamstående med ett barn eller makar med ett barn	11 500	11 500	11 500
d) för ensamstående med två barn eller makar med två barn	12 500	12 500	12 500

Hjälptabell med normalbeloppen angivna för månad och vecka

Löneortsgrupp	3		4		5	
	Belopp i kronor per avlöningsperiod					
	mån.	vecka	mån.	vecka	mån.	vecka
Ensamstående	500	115	508	117	533	123
d:o + 1 barn	575	133	583	135	613	142
d:o + 2 barn	650	150	658	152	693	160
d:o + 3 barn	725	167	733	169	773	178
d:o + 4 barn	800	185	808	187	853	197
Makar och likställda	692	160	708	163	750	173
d:o + 1 barn	767	177	783	181	830	192
d:o + 2 barn	842	194	858	198	910	210
d:o + 3 barn	917	212	933	215	990	228
d:o + 4 barn	992	229	1 008	233	1 070	247